

Otto-oikeuden käyttäminen / Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella

Elinvoimajaosto 13.05.2025 § 40

Valmistelijat työllistämisen ja kotoutumisen tuen palvelujen ma. esihenkilö, kehittämisasiantuntija Hanna Willner, konsernipalvelujohtaja Maria Virtanen

Tampereen kaupunki toimii vastuukuntana ja järjestää työvoimaviranomaispalvelut työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti. Tampere hoitaa myös kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaiset tehtävät työnhakijoiden osalta sekä lain 2. luvussa kunnille säädetyt tehtävät kaikkien Tampereen seudun työllisyysalueen 18-64 -vuotiaiden kotoutujien osalta. Jokaisella työllisyysalueeseen kuuluvalla kunnalla on lisäksi omat lakisääteiset ja kuntien yleisen toimivallan mukaiset palvelut, joilla se voi paikallisesti edistää työllisyyden ja elinvoiman kehitystä alueellaan ja joita se voi resursoida haluamallaan tavalla.

Kuntajohtajat ovat Tampereen työllisyysaluevalmistelijoiden mukaan linjanneet vuonna 2024, että lakisääteiset ja kunnan yleiseen toimialaan kuuluvat tehtävät tulee yhteensovittaa vastuukunta Tampereen ja sopijakuntien kesken. Tätä varten on valmisteltu yhteistyösopimus, joka toimii puitesopimuksena.

Sopimuksen ja sen kuntakohtaisten vuosittaisten toimintasuunnitelmien valmistelun, toimeenpanon, seurannan ja arvioinnin ympärille rakentuu uusi hallinto-, työryhmä- ja kokousrakenne. Rakenteen tarkoituksena on edistää työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta, yritysten kasvua ja elinvoimaa. Sopimus pyrkii myös integroimaan työvoimaviranomaisen toiminnan kunnan muiden elinvoimaa edistävien palveluiden kanssa. Rakenteellisella yhteistyöllä pyritään vaikuttamaan kuntien työttömyysturva- ja toimeentulotukikustannuksiin sekä verokehitykseen.

Lempäälän kunta on tuonut valmisteluprosessin aikana esiin, että pienten kuntien näkökulmasta ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista rakentaa uusia monimutkaisia hallintorakenteita sopimuksen valmistelun, toimeenpanon, seurannan ja arvioinnin ympärille, vaan niukat resurssit tulisi kohdentaa vaikuttavaan asiakastyöhön.

Sopimuksen tavoitteet on johdettu työllisyysalueen tavoitteista, joista osa on kansallisia ja osa työllisyysjaoston asettamia. Tehtävien yhteensovittamisella on myös tarkoitus välttää päällekkäiset tehtävät. Lempäälän kunnassa päällekkäisiä tehtäviä ei kuitenkaan ole, sillä Lempäälä valmistautui jo ennakoivasti TE-palveluuudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin. Lempäälä jakoi palvelut jo hyvissä ajoin ennen uudistusta työllisyysalueelle siirtyviin palveluihin (kuntakokeilun lakisääteiset palvelut) ja kuntaan jääviin työllistämisen ja kotoutumisen tuen palveluihin (entiseltä nimeltään työhön ja koulutukseen valmentavat palvelut).

Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta on samansisältöinen kaikkien Tampereen seudun työllisyysalueen kuntien osalta, lukuun ottamatta Valkeakosken kaupungin palveluja työvoiman ulkopuolisille työkäisille maahanmuuttaneille. Sopimuksessa sovitaan

työnantaja-, yritys- ja yrittäjyyspalvelujen, nuorten työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (Ohjaamo), maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen sekä kunnan omien työllisyyden edistämisen palvelujen yhteensovittamisesta työllisyysalueen palvelujen kanssa. Lisäksi sopimuksessa sovitaan yhteistyöstä koulutuksenjärjestäjien kanssa sekä viestinnän periaatteista ja tietosuojaa koskevista vastuista ja tehtävistä.

Edellä mainitut asiakokonaisuudet koskevat/velvoittavat useita Lempäälän kunnan palvelualueita ja yleistä toimialaa, mikä aiheuttaa myös kunnan sisällä koordinoitutarpeen työllisyysalueen kanssa tehtävälle yhteistyölle.

Työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamista koskevaa sopimusta on tarkoitus toimeenpanna kunnissa osapuolten kesken paikallisesti sopien siten, että käytännön yhteistyöstä sovitaan kuntakohtaisissa toimintasuunnitelmissa, jotka laaditaan ja joiden toteutumista seurataan yhdessä. Tavoitteena on päivittää suunnitelmat vuosittain, jotta ne pysyvät ajantasaisena ja vastaavat muuttuvia tarpeita ja olosuhteita.

Työllisyysalue on ilmoittanut, että ensimmäisenä toimintavuotena 2025 toimintasuunnitelmat eivät ole määrällisiä, mutta valmistelun yhteydessä on hahmoteltu, mitä niiden tulisi sisältää. Työllisyysalueen mukaan toimintasuunnitelmien sisältöä ja mahdollista määrämuotoisuutta tarkastellaan ensimmäisen vuoden toimintasuunnitelmien perusteella, jolloin saadaan kokonaiskuva niiden sisällöistä ja kehittämistarpeista.

Työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamista koskevaa sopimusta ovat valmistelleet vuonna 2024 sopijakuntien edustajina kuntien työllisyyspäälliköt tai työllisyysvastaavat. He ovat työllisyysalueuudistuksen myötä siirtyneet työllisyysalueen palvelukseen 1.1.2025 alkaen ja toimivat nykyisin työllisyysalueen edustajina sopijakuntien suuntaan.

Lempäälän kunta on ilmaissut vuonna 2024 huolen valmistelijoiden mahdollisesta esteellisyydestä työnantajan vaihtuessa toiseen.

Kuntia on pyydetty nimeämään työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamista koskevan sopimuksen yhteys- ja vastuuhenkilö sekä koordinaatioryhmä. Sopimuksen yhteys- ja vastuuhenkilönä Lempäälässä on toiminut konsernipalvelujohtaja Maria Virtanen ja hänen lisäkseen koordinaatioryhmässä sivistysjohtaja Nina Lehtinen ja vs. henkilöstöjohtaja Mia Haapanen. Keväällä 2025 yhteistyötä on resurssien ja työajan käytön tehostamiseksi tiivistetty myös Vesilahden kunnan kanssa.

Resurssien ja työajan käytön tehostamiseksi Vesilahden kunnan kanssa on päädytty laatimaan yhteinen toimintasuunnitelma yhteistyöhön Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamiseksi vuodelle 2025. Lisäksi Vesilahden kunnan kanssa yhteiselle Ohjaamo-toiminnalle on laadittu erillinen Ohjaamon toimintasuunnitelma, joka kuvaa Ohjaamon rahoittajalle (TEM), toimintaa ohjaavalle KEHA-keskukselle sekä muille yhteistyökumppaneille Lempäälän ja Vesilahden Ohjaamon toimintaa. Koska edellä mainitut toimintasuunnitelmat toimivat myös itsenäisinä Lempäälän ja Vesilahden kuntien yhteistyötä ohjaavina asiakirjoina, ne hyväksytään erikseen.

Tampereen elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto on kokouksessaan 19.3.2025 § 21 päättänyt tehdä sopimukset työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella työllisyysalueen kuntien kanssa ja on lähettänyt sopimusluonnoksen hyväksyttäväksi työllisyysalueen kuntiin.

Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston 19.3.2025 § 21 pöytäkirjan ote ja sopimusluonnos ovat pykälän liitteenä.

Lempäälä on jo aiemmin sopinut yhteistyöstä Tampereen työllisyysalueen kanssa Sopimuksella yhteisestä toimielimestä julkisten työvoimapalveluiden viranomastehtävien hoitamisessa. Lisäksi on laadittu erilliset sopimukset Lempäälän kunnan tarjoamasta asiakasneuvonnasta ja -palvelupisteestä työllisyysalueelle (vastuutahona konsernin yhteiset palvelut) sekä Lempäälän kunnan työllisyysalueelle vuokraamista tiloista Lempäälä-talossa (vastuutahona yhdyskunnan palvelualue).

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5. luvun 2 §:n kohdan 1. mukaan elinvoimajaosto vastaa kunnan elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan ohjaamisesta ja järjestää niihin liittyvät palvelut, ja kohdan 7. mukaan elinvoimajaosto hyväksyy työllisyysalueen kanssa tehtävät palvelu- ja yhteensovittamissopimukset ja valvoo niiden toteutumista.

Lisätietoja: konsernipalvelujohtaja Maria Virtanen, puh. 040 539 2508

Esittelijä	Elinvoimapäällikkö
Päätösehdotus	Elinvoimajaosto päättää hyväksyä puitesopimuksen työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella. Elinvoimajaosto oikeuttaa konsernipalvelujohtajan hyväksymään vähäiset ja teknisluontoiset muutokset sekä allekirjoittamaan sopimuksen.
Käsittely	Keskustelun kuluessa Anita Huhtala teki muutetun päätösehdotuksen: ”Elinvoimajaosto ei hyväksy sopimusta työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella”. Muutettua päätösehdotusta kannatettiin yksimielisesti.
Päätös	Elinvoimajaosto päätti hylätä yksimielisesti sopimuksen työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella. Elinvoimajaoston näkemyksen mukaan sopimus ei palvele Lempäälän kunnan elinvoiman kehittämistä eikä ole kunnan kokonaisedun mukainen. Merkittiin pöytäkirjaan, että konsernipalvelujohtaja Maria Virtanen oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan.
Otteet	Tampereen kaupunki
Tiedoksi	Vesilahden kunta, työllisyys- ja kotoutumispäällikkö, konsernipalvelujohtaja, sivistysjohtaja, kunnanhallitus, kehittämisasiantuntija, Lempäälän Kehitys Oy

Valmistelija: kunnanjohtaja Noora Pajari, noora.pajari@lempaala.fi, p. 040 769 5259

Elinvoimajaosto on päättänyt yksimielisesti hylätä sopimuksen työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta kokouksessaan 13.5.2025/§ 40. Elinvoimajaosto perusteli päätöstään sillä, että jaoston näkemyksen mukaan sopimus ei palvele Lempäälän kunnan elinvoiman kehittämistä eikä ole kunnan kokonaisedun mukainen. Elinvoimajaosto ei kuitenkaan erittele tarkemmin, millä tavoin sopimus ei palvele kunnan kokonaisuutta. Lisäksi päätöksestä ei käy ilmi, millä perusteilla sopimus ei jaoston mukaan palvele elinvoiman kehittämistä Lempäälän kunnassa.

Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta on osa Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa tehtävää yhteistyötä työllisyyspalveluiden järjestämisessä. Tampereen seudun työllisyysalue on aloittanut toimintansa 1.1.2025 ja kuluvana keväänä työllisyysalue on organisoinut toimintaansa ja rakentanut jäsenkuntiensa palveluverkkoa. Toiminta on täten hyvin alkutekijöissään ja kunnissa sekä työllisyysalueella eletään parhaillaan siirtymävaihetta.

Yksi merkittävä osa alkanutta yhteistyötä on kunkin kunnan ja alueen elinkeinopalveluiden ja muiden elinvoimaa vahvistavien tehtävien yhteensovittaminen. Tehtävien yhteensovittamisella on tarkoitus muun muassa välttää päällekkäiset tehtävät ja palvella yhtenäisenä toimijana esimerkiksi yrityskehittämistä. Lempäälän kunnassa elinkeinopalveluista vastaa Lempäälän Kehitys Oy, minkä lisäksi elinvoimatehtävät jakautuvat laajasti kunnan eri palvelualueille. Yhteensovittamisen tarve niin kunnan sisällä kuin yhteistyötahojen suuntaan on olemassa.

Hylätyssä sopimuksessa sovitaan työnantaja-, yritys- ja yrittäjyyspalvelujen, nuorten työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun, maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen sekä kunnan omien työllisyyden edistämisen palvelujen yhteensovittamisesta työllisyysalueen palvelujen kanssa sekä yhteistyöstä koulutuksenjärjestäjien kanssa. Lisäksi sopimuksella sovitaan viestinnän periaatteista ja tietosuojaa koskevista vastuista ja tehtävistä. Lempäälän kunnan kannalta on tärkeää olla mukana aktiivisessa vuoropuhelussa em. palveluiden suunnittelussa ja yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.

Lempäälän kunta on päättänyt sitoutua Tampereen seudun työllisyysalueeseen. Merkittävä tekijä työllisyysalueen onnistumisen kannalta on yhteistyö kuntien kanssa. Aidon ja avoimen yhteistyön kautta käydään vuoropuhelua, joka tähtää työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistämiseen. Mikäli Lempäälän kunta jättäytyy em. sopimuksen hylkäämisen myötä tämän osa-alueen yhteistyön ulkopuolelle, ei se palvele kunnan kokonaisuutta.

Huomionarvoista on, että sopimukseen liittyy useita kehitettäviä tekijöitä. Esimerkiksi uusien työ- ja koordinaatioryhmien tai hallintorakenteen perustaminen ei aina ole tarkoituksenmukaista. Kuten elinvoimajaoston päätöksen selostusosassa mainitaan, resurssit tulee kohdentaa entistä enemmän asiakastyöhön. Tärkeää on löytää yhdessä tekemisen tavat kunkin kunnan ja alueen asiakastarpeista lähtien. Nämä tarpeet

tunnistetaan ja tunnustetaan vain yhteistyön kautta. Tähän tähtää myös kuntakohtainen toimintasuunnitelma, jonka Lempäälän kunta on valmistellut yhteistyössä Vesilahden kunnan kanssa ja elinvoimajaosto on sen hyväksynyt samassa kokouksessa, jossa se hylkäsi em. sopimuksen (13.5.2025/§ 39). On myös huomioitava, että päätöstä *Lempäälän ja Vesilahden kuntien yhteisestä toimintasuunnitelmasta yhteistyöhön Tampereen seudun työllisyysalueen kanssa* ei voi toimeenpanna, mikäli kunta ei hyväksy ns. kattosopimusta.

Näistä syistä johtuen kunnanhallitus katsoo, että Lempäälän kunnan kokonaisedun kannalta on tärkeää tässä kohtaa tukea Tampereen seudun työllisyysalueen onnistumista ja täten kuntien työllisyyden ja elinvoiman edistämistehtävien yhteensovittamista.

Toimivalta: Kuntalain 92 § mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luku 10 § mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Noora Pajari, puh. 040 769 5259.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää käyttää otto-oikeuttaan elinvoimajaoston päätökseen "Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella" (13.5.2025/§ 40).

Kunnanhallitus päättää hyväksyä sopimuksen työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Anita Huhtala teki seuraavan muutosesityksen:

Kunnanhallitus ei hyväksy sopimusta työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella.

Pauliina Österberg kannatti Anita Huhtalan muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän pohjaehdotukseen on tehty kannatettu muutosesitys, joten asiassa täytyy äänestää. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Anita Huhtalan muutosesitystä äänestävät EI. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotukset yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 JAA-ääntä (Petäkoski-Hult Tuula, Huhtala Pasi, Niemi Veijo, Kuisla Johanna, Palokangas Juho), 2 EI-ääntä (Huhtala Anita, Österberg Pauliina) ja 3 TYHJÄÄ-ääntä (Korkatti Mika, Perälä Antti, Rajamäki Minna), 1 poissa.

Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-2-3 ja 1 poissa kunnanhallitus on hyväksynyt pohjaehdotuksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti käyttää otto-oikeuttaan elinvoimajaoston päätökseen "Sopimus työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella" (13.5.2025/§ 40).

Kunnanhallitus päätti hyväksyä sopimuksen työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamisesta Tampereen seudun työllisyysalueella.

Otteet

Tampereen kaupunki

Tiedoksi

Vesilahden kunta, työllisyys- ja kotoutumispäällikkö,
konsernipalvelujohtaja, sivistysjohtaja, kunnanhallitus,
kehittämisasiantuntija, Lempäälän Kehitys Oy